

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 18. august 2023

Sag 13/2023

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Carsten Fentz, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Sønderborg den 21. marts 2022 (K01-8478/2020) og af Vestre Landsrets 4. afdeling den 12. oktober 2022 (V.L. S-0735-22).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Michael Rekling, Kurt Rasmussen, Ole Hasselgaard, Rikke Foersom og Søren Højgaard Mørup.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om frifindelse for udvisning.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

T har anført navnlig, at betingelserne for udvisning ikke er opfyldt, jf. udlændingelovens § 26 b og § 26, stk. 2, og at han derfor skal frifindes for påstanden om udvisning.

Han tog til jobcentret på grund af et lønspørgsmål på sin daværende arbejdsplads, og i den forbindelse fik han sagsbehandleren A i tale. At samtalen udviklede sig på en sådan måde, at han blev dømt for at have fremsat truende udtalelser over for sagsbehandleren, må i situationen anses som en spontan og tilfældighedspræget reaktion samt som et enkeltstående

tilfælde fra hans side. Det er derfor ikke sandsynligt, at han vil være tilbøjelig til at begå en ny strafbar handling, som den han er dømt for i byretten og landsretten. Det bør i den forbindelse tillægges vægt, at han ikke tidligere er straffet.

Der henvises til Højesterets domme i UfR 2019.2879 og UfR 2019.4073, hvor de tiltalte, der begge var EU-borgere, blev frifundet for udvisning, da Højesteret ikke fandt det sandsynligt, at de tiltalte ville begå ny ligesartet kriminalitet, og derfor heller ikke fandt, at de tiltaltes adfærd udgjorde en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse.

Når det tages i betragtning, at han i to omgange har opholdt sig i Danmark gennem flere år uden at have begået anden kriminalitet, end den han er dømt for i denne sag, samt hans gode personlige forhold og forklaringer for byretten og landsretten, vil det være i strid med EU-opholdsdirektivet at udvise ham, da hans adfærd ud fra den foreliggende domspraksis ikke udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse, jf. opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at landsrettens dom skal stadfæstes.

Trusselsbetingelsen i opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, er opfyldt. T er dømt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, der opstiller et særligt strafferetligt værn for offentligt ansatte, som skal beskytte dem mod at blive udsat for vold eller trusler herom under udførelsen af deres arbejde. Kriminaliteten er således af en sådan art, at den udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse.

Under de foreliggende omstændigheder, hvor T uden forudgående aftale opsøgte sagsbehandleren på jobcenteret, fordi han var vred over, at han var blevet trukket i ydelse, og under deres samtale herefter fremsatte trusler, kan kriminaliteten ikke betragtes som spontan eller tilfældighedspræget.

Proportionalitetshensyn taler ikke imod udvisning. T' tilknytning til Danmark er begrænset. Han har haft ophold og arbejde her i landet i flere perioder, men ses ikke at være særligt godt integreret. Han kan tale dansk, men har brug for tolk, når han f.eks. skal afhøres af politiet

eller i retten. Til gengæld har han en meget stærk tilknytning til Polen, hvor han er født og opvokset, og hvor hans forældre og søster bor.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

T er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den 7. august 2014 ca. kl. 12.15 på X-by Jobcenter at have truet sagsbehandler A. For Højesteret angår sagen, om han skal udvises af landet.

Udvisningsreglerne

T har polsk statsborgerskab. I 2008 fik han beskæftigelse i Danmark, hvor han havde ophold, indtil han i september 2014 udrejste til Polen. Han har forklaret, at han i maj 2019 på ny fik beskæftigelse og tog ophold her i landet, om end han først er registreret med bopæl i Danmark fra den 6. august 2020. Han er registreret som udrejst igen den 12. februar 2023.

Det må lægges til grund, at T i 2014 havde opnået ret til tidsubegrænset ophold her i landet efter § 19, stk. 1, i den dagældende EU-opholdsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011), og at retten til tidsubegrænset ophold bortfaldt i 2016, da han havde opholdt sig uden for landet i mere end to på hinanden følgende år, jf. bekendtgørelsens § 31, stk. 1.

Varigheden af hans ophold udgjorde således ifølge udlændingelovens § 27, stk. 1, jf. stk. 3, mindre end fem år, da byretten den 21. marts 2022 traf afgørelse om, at han skulle udvises, jf. herved Højesterets dom af 2. juli 2014 (UfR 2014.3210).

Udvisning har herefter hjemmel i udlændingelovens § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, og i § 24, nr. 2. Da T er EU-statsborger, kan udvisning dog kun ske, hvis det vil være i overensstemmelse med de principper, der efter EU-retten gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. udlændingelovens § 26 b.

Efter EU-opholdsdirektivets artikel 27, stk. 1, skal en begrænsning i retten til fri bevægelighed og ophold kunne begrundes i hensynet til bl.a. den offentlige orden og sikkerhed. Efter artikel 27, stk. 2, skal udvisningen være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet

og kan udelukkende begrundes i vedkommendes personlige adfærd. En tidligere straffedom kan ikke i sig selv begrunde udvisning. Den personlige adfærd skal udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Dette er i almindelighed ensbetydende med, at vedkommende vil være tilbøjelig til fortsat at udvise denne adfærd i fremtiden, jf. præmis 30 i EU-Domstolens dom af 22. maj 2012 i sag C-348/09 (P.I.). De omstændigheder, der har ført til domfældelsen, skal være udtryk for et personligt forhold, der indebærer en aktuel trussel mod den offentlige orden på det tidspunkt, hvor udvisningsbeslutningen træffes, jf. præmis 77-79 i EU-Domstolens dom af 29. april 2004 i de forenede sager C-482/01 og C-493/01 (Orfanopoulos og Oliveri).

Efter artikel 27, stk. 3, kan en værtsmedlemsstat bl.a. i forbindelse med udstedelsen af bevis for registrering anmode oprindelsesmedlemsstaten og eventuelt andre medlemsstater om oplysninger om den pågældendes eventuelle tidligere straffe for at undersøge, om den pågældende udgør en risiko for den offentlige orden eller sikkerhed.

Endvidere følger det af EU-opholdsdirektivets artikel 28, stk. 1, at værtsmedlemsstaten, før den træffer afgørelse om udsendelse, bl.a. skal tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold på værtsmedlemsstatens område, den pågældendes alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation samt sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og tilknytning til hjemlandet.

Tre dommere – Kurt Rasmussen, Ole Hasselgaard og Rikke Foersom – udtaler:

Trusselsbetingelsen

T er idømt fængsel i 20 dage for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den 7. august 2014 ca. kl. 12.15 på X-by Jobcenter at have truet sagsbehandler A. Landsretten har bevismæssigt lagt til grund, at han opsøgte A på jobcenteret, og at han under deres samtale flere gange fremsatte alvorlige trusler som beskrevet i tiltalen.

Vi tiltræder efter en samlet vurdering, at T' overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ikke kan anses for spontan eller tilfældighedspræget kriminalitet. Vi tiltræder også, at hans adfærd under de foreliggende omstændigheder udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse, og at udvisning kan begrundes i

hensynet til den offentlige orden og sikkerhed, jf. EU-opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2. Det gælder, selv om han ikke i øvrigt er straffet af betydning for denne sag.

Proportionalitet

T har en begrænset tilknytning til Danmark. Han taler kun i et vist omfang dansk, han har ingen familiemedlemmer i Danmark, og han er efter det oplyste udrejst på ny den 12. februar 2023.

Vi tiltræder herefter, at udvisning med et indrejseforbud i 6 år ikke vil være i strid med proportionalitetsprincippet i opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, sammenholdt med artikel 28, stk. 1, og at udvisning på denne baggrund heller ikke kan anses for at være i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Vi stemmer derfor for at stadfæste landsrettens dom, således at T udvises af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

Dommerne Michael Rekling og Søren Højgaard Mørup udtaler:

Trusselsbetingelsen

Truslerne mod A blev fremsat i forbindelse med, at T henvendte sig til jobcenteret angående manglende udbetaling af et beløb. Vi finder, at truslerne må anses for en spontan reaktion som følge af hans utilfredshed med de svar, som A gav ham.

T havde på gerningstidspunktet i 2014 haft ophold her i landet i ca. 6 år og var ikke forinden straffet af betydning for sagen. Der foreligger ikke oplysninger om, at han er straffet i den periode, hvor han opholdt sig i udlandet, inden han igen indrejste her i landet, jf. herved opholdsdirektivets artikel 27, stk. 3. Han er heller ikke straffet for kriminalitet begået her i landet siden 2014. Truslerne mod A er således efter det oplyste et enkeltstående tilfælde.

Vi finder herefter, at det ikke er sandsynligt, at T vil begå ny ligeartet kriminalitet.

På den anførte baggrund finder vi, at Ts adfærd ikke er udtryk for et personligt forhold, der indebærer en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse på nuværende tidspunkt.

Vi har derfor ikke anledning til at tage stilling til proportionalitetsprincippet.

Da betingelserne for udvisning efter vores opfattelse således ikke er opfyldt, jf. udlændingelovens § 26 b, stemmer vi for at frifinde T for påstanden herom.

Konklusion

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom om udvisning af T.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.